

Bijlage 4

Analyse archeologische onderzoeken 2011 t/m 2019 in de gemeente Valkenswaard

Inleiding

De erfgoedwet schrijft voor om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in situ te bewaren voor toekomstige generaties. Het bodemarchief is namelijk een belangrijke bron voor de reconstructie van ons verleden. Gemeenten moeten dan ook bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening houden met (te verwachten) archeologie. Wanneer er inrichtingsplannen worden gemaakt voor een gebied, is in principe de initiatiefnemer (grondverstoorder) verantwoordelijk voor eventuele kosten voor archeologisch onderzoek. Om rekening te kunnen houden met archeologische waarden heeft de gemeente Valkenswaard in 2012 het archeologiebeleid vastgesteld.¹

De archeologische beleidskaart is 2015 door vertaald naar het bestemmingsplan buitengebied, waarop gedifferentieerd naar verwachting, is aangegeven waar en wanneer (bij overschrijding van bepaalde oppervlakte en diepte) archeologisch onderzoek vereist is. Om te voorkomen dat onnodig archeologisch onderzoek plaatsvindt, legt de gemeente in bestemmingsplannen met mate archeologische regels vast. Indien mogelijk worden gebieden, specifiek grondgebruik of projecten van bepaalde omvang gemotiveerd vrijgesteld van onderzoek. Echter wel op zodanige wijze, dat het risico op toevallsvondsten niet toeneemt. De in 2012 vastgestelde oppervlakte- en dieptegrenzen betekenen daarmee een administratieve en financiële lastenverlichting en een reductie van het aantal onderzoeken ten opzichte van resultaten uit het verleden. Bovendien is er altijd de mogelijkheid ontheffing te verlenen van een onderzoeksplicht als dat, bijvoorbeeld als gevolg van voortschrijdend inzicht of nieuwe informatie, naar het oordeel van de gemeente te verantwoorden is.

Om te bepalen of een herijking van het archeologiebeleid met de daarin vastgestelde ondergrenzen in oppervlak en diepte noodzakelijk is, is een analyse gemaakt van de archeologische onderzoeken die de afgelopen jaren binnen de gemeente zijn uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de geldende archeologische verwachting en of en hoe vaak de verschillende archeologische onderzoeken vondsten en/of nieuwe kennis hebben opgeleverd.

De cyclus van de archeologische monumentenzorg

Voordat er aan een initiatiefnemer een vergunning kan worden verleend, moet eerst worden vastgesteld wat de archeologische waarde van het terrein is. Als dat nog niet bekend is, kan de gemeente van de vergunningaanvrager verlangen om archeologisch onderzoek te laten verrichten. Op basis van de onderzoeksresultaten neemt de gemeente een besluit over het verlenen van een vergunning.

Omdat in het bodemarchief meer dan 99 % van onze nog onbekende geschiedenis is opgeslagen en het lezen van dit archief door het op te graven, maar één keer mogelijk is, moet dit goed gebeuren. Om hier zorgvuldig mee om te gaan is er een aantal spelregels opgesteld. Deze komen samen in de cyclus van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). De AMZ-cyclus kent diverse stadia van verkennend, karterend en/of waarderend onderzoek in de vorm van bureau- en booronderzoek tot proefsleuven welke zijn vastgelegd in de protocollen en leidraden van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Of het geheel of delen van deze trechterende cyclus doorlopen moet worden is per gebied en per ontwikkeling vanwege de specifieke aard van de te verwachten archeologische waarden vrijwel altijd verschillend. Om te weten te komen of er sprake is van archeologische waarden in een gebied waar een ontwikkeling gaat plaatsvinden, is maatwerk maar bovenal lokale/regionale kennis nodig. Na elke onderzoeksfase volgt een beslistmoment waarin vastgesteld wordt of de archeologische waarde in voldoende mate is vastgesteld en of deze behoudens-/onderzoekswaardig is. Alleen indien behoud in de bodem niet mogelijk is, kan de gemeente eisen dat het terrein wordt opgegraven. De initiatiefnemer betaalt hiervoor de kosten.

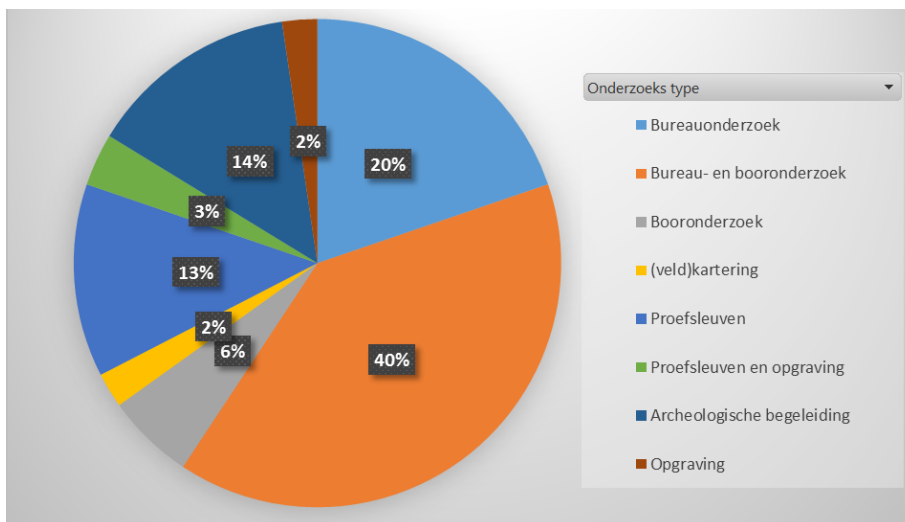
¹ *Beleidsplan Archeologische monumentenzorg (inclusief erfgoedkaart en erfgoedverordening) gemeente Valkenswaard 2012.*

Overzicht archeologische onderzoeken 2011-2019

Van 2011 tot en met 2019 zijn er in de gemeente Valkenswaard 86 archeologische onderzoeken uitgevoerd binnen 70 plangebieden. Ter vergelijking, in de periode 2001 – 2010 waren dat in totaal 108 archeologische onderzoeken. De oppervlakten van de plangebieden varieerde van 180 m² tot en met 4351 ha. Het merendeel van de archeologische onderzoeken betreft bureau- en booronderzoeken (34 ofwel 40 %), gevolgd door bureauonderzoeken (20 %). Ten opzichte van de periode 2001-2010 is het percentage booronderzoeken significant afgenomen (was bijna 80%). Het aantal proefsleuven zit op 14 (16 %) en ligt daarmee vrijwel gelijk aan de periode 2001-2010.

Omdat met de gespecificeerde archeologische verwachtingen- en waardenkaart van de gemeente beter inzichtelijk is geworden waar welke archeologische verwachting aanwezig is, is een booronderzoek minder geschikt als onderzoeksmethode maar kan beter direct worden overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Booronderzoek is op de zandgronden feitelijk alleen geschikt om grootschalige en diepe verstoringen vast te stellen.

Opgavingen komen, zoals te verwachten is, minder voor. Niet alle vooronderzoeken leiden uiteindelijk tot een waardevolle archeologische vindplaats. In vijf gevallen is sprake geweest van een opgraving waarbij in drie gevallen de opgraving direct aansluitend op het waarderende proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd. Dit laatste komt steeds vaker voor bij kleinschalige projectgebieden waar planaanpassing (en daarmee behoud van mogelijke archeologie in de bodem) vrijwel niet mogelijk is. In twaalf gevallen was sprake van een archeologische begeleiding. Hiervoor werd gekozen vanwege de specifieke omstandigheden van het te ontwikkelen project waarbij regulier archeologisch onderzoek in de vorm van proefsleuven/opgraving niet mogelijk was zoals natuurontwikkeling, sanering van zinkassen en vervanging van riolering.

Grafiek met een weergave van de verschillende archeologische onderzoekstypen in aantal en percentage uitgevoerd in Valkenswaard van 2011 t/m 2019.

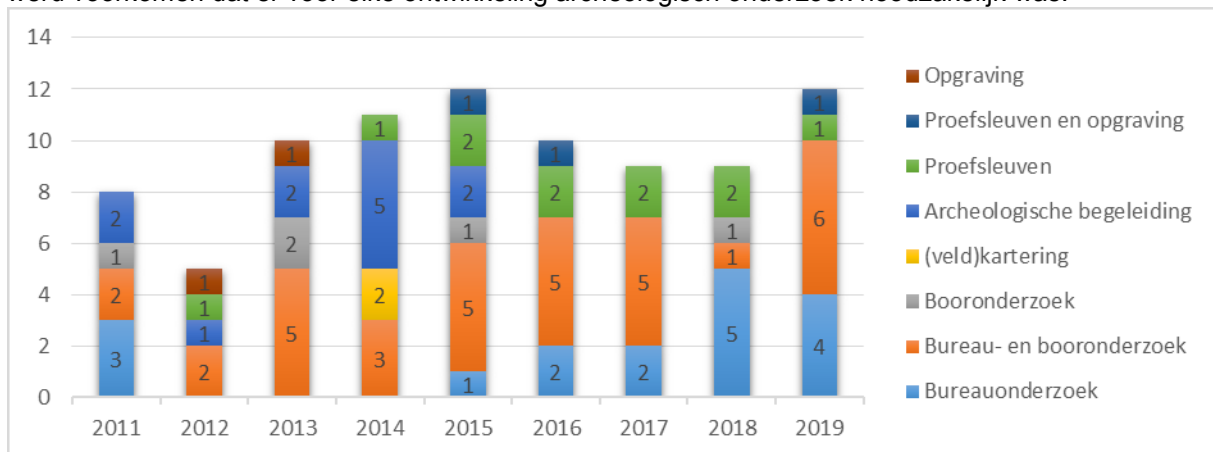
In **bijlage 1** is een overzicht opgenomen van alle archeologische onderzoeken die in Valkenswaard zijn uitgevoerd van 2011 tot en met 2019. Bij één plangebied waren al voor 2011 archeologische vooronderzoeken uitgevoerd; deze zijn in deze lijst niet meegenomen. In de lijst met onderzoeken zijn naast een literatuurlijst ook de resultaten van de onderzoeken en de selectieadviezen en -besluiten opgenomen. In de helft van de gevallen kon er worden ingestemd met het selectieadvies van de uitvoerder. In zestien gevallen wees het selectiebesluit af van het selectieadvies en werd aanbevolen om juist geen of een (iets ander) vervolgonderzoek uit te voeren. In vier gevallen was uiteindelijk toch geen vervolgonderzoek noodzakelijk omdat de vindplaats behouden kon blijven doordat de verstoringsoppervlakte beperkt bleef of doordat de archeologische laag niet werd geraakt. Van 14 onderzoeken is het selectiebesluit niet bekend omdat het rapport, voor zover we weten, niet beoordeeld is door de gemeente/ODZOB. In twee gevallen komt dat vermoedelijk doordat de provincie in het kader van de ontgrondingswet bevoegd gezag is.

De onderzoekstypen in zwart in bovenstaande tabel betreffen de diverse stadia van verkennend, karterend en/of waarderend vooronderzoek in de cyclus van de Archeologische Monumentenzorg om

de archeologische waarde in voldoende mate te kunnen vaststellen. Welk soort archeologisch onderzoek waar nodig is, is afhankelijk van de specifieke archeologische verwachting en de geplande bodemingreep. De rode onderzoekstypen betreffen de onderzoeken wanneer behoud van archeologische waarden in de bodem zelf niet mogelijk is. De archeologische resten worden dan opgegraven waarbij archeologische resten uit de bodem worden verwijderd. Bij archeologische begeleiding wordt het opgraven gecombineerd met civiele werkzaamheden en kan alleen in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. De aard van de archeologische resten, de locatie en de wetenschappelijke vraagstellingen bepalen de te hanteren opgravingsmethode. Een nederzetting uit de steentijd vereist een andere benadering dan een kasteelterrein uit de middeleeuwen.

Sinds 2007, het jaar waarin de Wet op de Archeologische Monumentenwet van kracht werd, is er een geleidelijke toename van het archeologisch onderzoek, maar een grote omvang heeft het niet gekregen. Van 2007 tot en met 2009 werden er in de Kempen- en A2 gemeenten gemiddeld 17 onderzoeken per gemeente per jaar uitgevoerd. Het gemiddelde aantal proefsleuvenonderzoeken lag daarbij op ruim 2,5 per gemeente, terwijl het gemiddeld aantal opgravingen en archeologische begeleidingen op ruim één stond per gemeente. Voor de periode 2011-2019 is het gemiddeld aantal onderzoeken in Valkenswaard gedaald naar 9,5 met gemiddeld anderhalf proefsleuvenonderzoek per jaar. Bij de meeste plangebieden wordt er, ondanks de meer gespecificeerde archeologische verwachting van de gemeentelijke verwachtingen- en waardenkaart, nog steeds gekozen voor een bureau- en/of booronderzoek als eerste onderzoekstap. In slechts vijf gevallen werd er direct overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek.

Het aantal archeologische onderzoeken per jaar is sinds 2011 redelijk gelijk gebleven. Een duidelijke daling van het aantal archeologische onderzoeken als gevolg van de economische crisis is in Valkenswaard vrijwel niet zichtbaar. Dat er niet meer archeologische onderzoeken zijn uitgevoerd sinds 2011 lijkt echter ook een gevolg de doorwerking van het archeologiebeleid. Door het vaststellen van oppervlakte- en dieptegrenzen op de archeologische beleidskaart en in de erfgoedverordening, werd voorkomen dat er voor elke ontwikkeling archeologisch onderzoek noodzakelijk was.

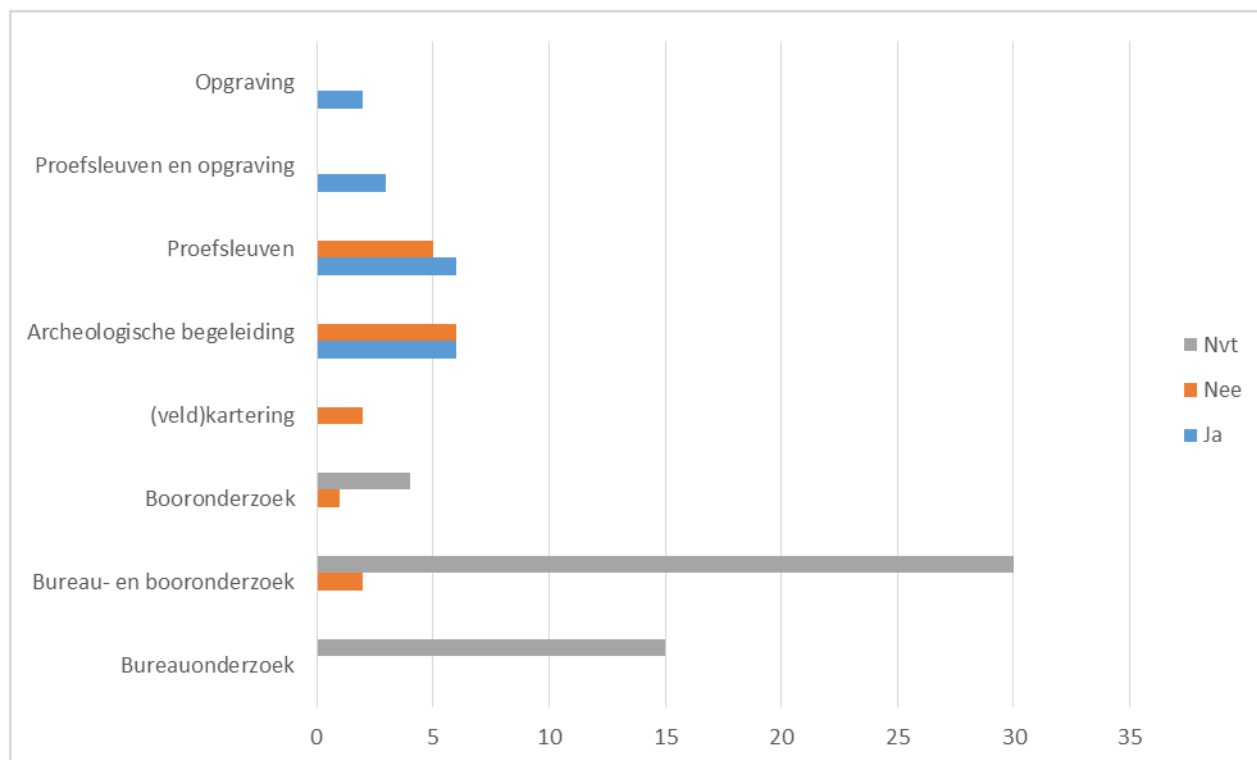

Overzicht van de diverse soorten en aantallen archeologische onderzoeken verdeeld over de jaren 2011-2019.

Opbrengst

Van vrijwel alle archeologische onderzoeken is per plangebied en daarmee per onderzoekscyclus nagegaan of het onderzoek een archeologische vindplaats heeft opgeleverd of niet. Van vier van de in totaal 86 archeologische onderzoeken was geen rapport bij de gemeente/ODZOB beschikbaar. Of dit onderzoek resultaat heeft opgeleverd is dan ook niet bekend. Bij de 82 overgebleven archeologische onderzoeken, heeft circa 20 %, zie onderstaande grafiek, een vindplaats opgeleverd. In 49 gevallen is nog niet bekend of daar een vindplaats aanwezig is, omdat hier alleen nog maar een inventariserend bureau- en/of booronderzoek heeft plaatsgevonden. Bij 16 archeologische onderzoeken is geen sprake van een vindplaats. Hier werd door middel van boringen, proefsleuven of een archeologische begeleiding vastgesteld dat de bodem sterk verstoord was of werden er geen archeologische vondsten gedaan. Deze onderzoeken hebben geresulteerd in een afronding van de archeologische AMZ-cyclus en een vrijgave archeologie van het onderzochte plangebied. Deze onderzoeken zijn op

de geactualiseerde beleidskaart thans ingeschaald in beleidscategorie 7 (gebied zonder archeologische verwachting).

Grafiek waarin wordt weergegeven of de archeologische onderzoeken per plangebied wel of geen vindplaats hebben opgeleverd.

In 15 plangebieden werd een vindplaats aangetroffen. Het gaat hier om vindplaatsen met sporen van bewoning (nederzettingen en/of boerenerven) en agrarische gebruik uit voornamelijk de late middeleeuwen en nieuwe tijd. Naast huisplaatsen zijn daarbij ook sporen van landinrichting, karresporen, vlasrootkuilen en veenwinning gevonden. De opgravingen hebben de meestem nieuwe kennis opgeleverd. De opgraving aan de Waalreseweg bijvoorbeeld heeft voor het eerst bewoning uit de late prehistorie aangetoond in het centrum van Valkenswaard. Ondanks de bouw van de latere sigarenfabriek, bleef het bodemarchief hier nog redelijk bewaard. Zo goed zelfs dat in een kuil twaalf complete IJzertijd potten werden gevonden. Bij Lage Heide in Dommelen Zuid werd een groot deel van de landweer bloot gelegd die de bewoners van Dommelen vanaf de 15^e eeuw moest beschermen tegen invallende benden en legers. De drie andere opgravingen brachten sporen van bewoning aan het licht daterend vanuit de late middeleeuwen en nieuwe tijd aan de Venbergseweg, Kromstraat en Kloosterpark. Het maakt duidelijk dat de historische lintbebouwing met de vaak nog aanwezige oude bebouwing al ver teruggaat in de tijd.

Tabel met overzicht van de aangetroffen archeologische vindplaatsen in de periode 2011-2019 met een korte toelichting:

Locatie	Toelichting	Datering en Complextype	Archeologische verwachting
Rioolwerkzaamheden valkenswaard	Het bodemprofiel in het oostelijk deel was voor een belangrijk deel verstoord. Deze verstoring werd echter veroorzaakt door de vele tientallen veenwinningsputten die hier in de nieuwe tijd zijn gegraven. Daarnaast zijn nog een aantal sporen gedocumenteerd die te maken hebben met de landinrichting.	Veenwinningsputten uit de late middeleeuwen - nieuwe tijd	hoge en middelhoge archeologische verwachting

Waalreseweg 17	In maart 2012 heeft een opgraving op de voormalige Philipslocatie aan de Waalreseweg in Valkenswaard plaats gevonden. Hoewel aanzienlijke delen van het plangebied verstoord waren door de voormalige bebouwing, zijn er bij de opgraving spannende vondsten gedaan. Er werd onder meer een boerderij erf uit de Vroege IJzertijd, sporen van bewoning en perceel scheidingen uit de Late Middeleeuwen (1000-1500 na. Chr.) aangetroffen. Het erf uit de IJzertijd (800-625 voor Chr.) bestaat uit een boerderij, een schuur en bijgebouwen en een waterput. Bijzonder is de kuil die in de boerderij werd aangetroffen. Hierin werd een compleet prehistorisch servies gevonden bestaande uit twaalf nagenoeg complete potten, gelegen op de zijkant en op de kop en in elkaar gestapeld. Verder zijn een aantal losse sporen uit de 12-13e eeuw aangetroffen die wijzen op bewoning in de omgeving.	Nederzetting uit de vroege ijzertijd (800-600 v.Chr.) en volle middeleeuwen (12-13e eeuw) naast een laatmiddeleeuws greppelsysteem.	hoge archeologische verwachting
Dommelen - Venbergseweg	Tijdens de opgraving zijn verschillende sporen en vondsten aangetroffen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Het gaat om twee greppels, tien paalkuilen en een kuil. Tijdens de opgraving zijn ook drie waterputten opgegraven die te dateren zijn in de Late Middeleeuwen/ Nieuwe tijd en horen bij de historische bebouwing die hier op de kaart van 1832 aan de Venbergseweg aanwezig was.	Bewoningssporen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd	hoge archeologische verwachting
Dommelen	Bij begeleiding riool aanleg zijn erfgreppels van de percelen zoals die vóór de herinrichting van het gebied nog bestonden, gevonden. Het aardewerkspectrum, materiaal uit de late Middeleeuwen, laat zien dat de erfgrenzen in het gebied relatief oud zijn.	Erfgrenzen uit de late middeleeuwen.	hoge archeologische verwachting
Borkel en Schaft - Bergijksedijk 11	Bij een archeologische begeleiding van het verwijderen van zinkassen is woonerf daterend vanaf de Late Middeleeuwen aangesneden. De sporen zijn in situ behouden.	Huisplaats uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd.	hoge archeologische verwachting
Dommelen - Lage Heide	De opgraving heeft een landweer aangetoond die bestaat uit twee parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde, greppels met aan de zuidwestzijde een zone met paal- en struikelkuilen. De totale breedte van de landweer is 17 m bij minimaal 110 m	Landweer uit de 15 tot begin 17e eeuw	middelhoge archeologische verwachting
Valkenswaard - Maastrichterweg 118, 120, 128	In de proefsleuven zijn sporen aangetroffen van enkele greppels, sporen van ontginningen en verder vooral recente verstoringen. Er zijn enkele sporen in eerste instantie als kuil of paalkuil geïnterpreteerd, maar na het couperen bleek het zonder uitzondering om natuurlijke verkleuringen te gaan. Ook zijn enkele karrensporen, vermoedelijk uit de 19e eeuw, gevonden.	Percelering, ontginningssporen en karrensporen uit de nieuwe tijd	hoge en lage archeologische verwachting

Borkel en Schaft - Dorpsstraat 130	Tijdens de archeologische begeleiding van een zinkassen sanering zijn 40 (paal)kuilen aangetroffen en ook een waterput. De aangetroffen sporen hebben te maken met het erf dat al op de oudste kaarten aanwezig is en dat in het midden van de twintigste eeuw is gesloopt. De sporen zijn in situ behouden.	Bewoning uit de nieuwe tijd	hoge archeologische verwachting historische kern
Valkenswaard - Kloosterpark	Het onderzoeksgebied lijkt op grond van de onderzoeksresultaten aan het eind van de volle middeleeuwen voor het eerst gebruikt te zijn. Uit de aanwezigheid van een waterput uit de tweede helft van de 13e/14e eeuw kan worden afgeleid dat in de late middeleeuwen sprake was van een boerenerv in (en/of in de directe nabijheid van) het plangebied. Hoewel de locatie van de waterputten door de eeuwen heen varieert, lijkt het plangebied tot in de 17e eeuw een boerengebruik te hebben gekend, in de vorm van bewoning en landgebruik. Aan het eind van de 17e eeuw vindt vermoedelijk een nieuwe indeling plaats, die mogelijk gepaard gaat met een ander gebruik van het terrein. In de 19e eeuw wordt het plangebied in ieder geval bewoond door kleermakers en een bierbrouwer/ rentenier. Van boerenerven lijkt dan geen sprake meer te zijn.	Bewoningsporen en agrarisch gebruik uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd	Archeologische waarde
Valkenswaard - Dommeldal	Bij de archeologische begeleiding van de aanleg van het fietspad zijn een zevental vlasrootkuilen aangetroffen. De kuilen kunnen in gebruik zijn genomen vanaf de Late Middeleeuwen tot in de 19e eeuw. De aangetroffen vlasrootkuilen zijn in situ behouden gebleven. Verder is ook een dik veenpakket aangesneden, maar niet bemonsterd.	Veenpakket Dommel dal en vlasrootkuilen uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd.	Middelhoge archeologische verwachting
Valkenswaard - Zeelberg 41	Er zijn bij het sleuvenonderzoek sporen van oude perceelsgreppels en diverse (paal)kuilen aangetroffen die dateren uit de Nieuwe tijd (18-20e eeuw). Hoewel de sporen goed af te lezen zijn door de scherpe en heldere begrenzing in het vlak, blijkt wel dat een deel van de bodem hier is weggegraven. Het is dan ook niet meer vast te stellen wat de samenhang van de sporen is, en het lijkt dan ook weinig zinvol om nog meer onderzoek hiernaar te doen. De hogere delen in het terrein zijn de afgelopen eeuw verder sterk vergraven als gevolg van ophoging van het beekdal, sanering en egalisatie. We kunnen echter wel opmaken uit de resultaten dat het gebied voornamelijk als beemd of hooiland in gebruik was in het verleden.	Percelering en mogelijk bewoning uit de nieuwe tijd	Hoge archeologische verwachting, deels historische kern

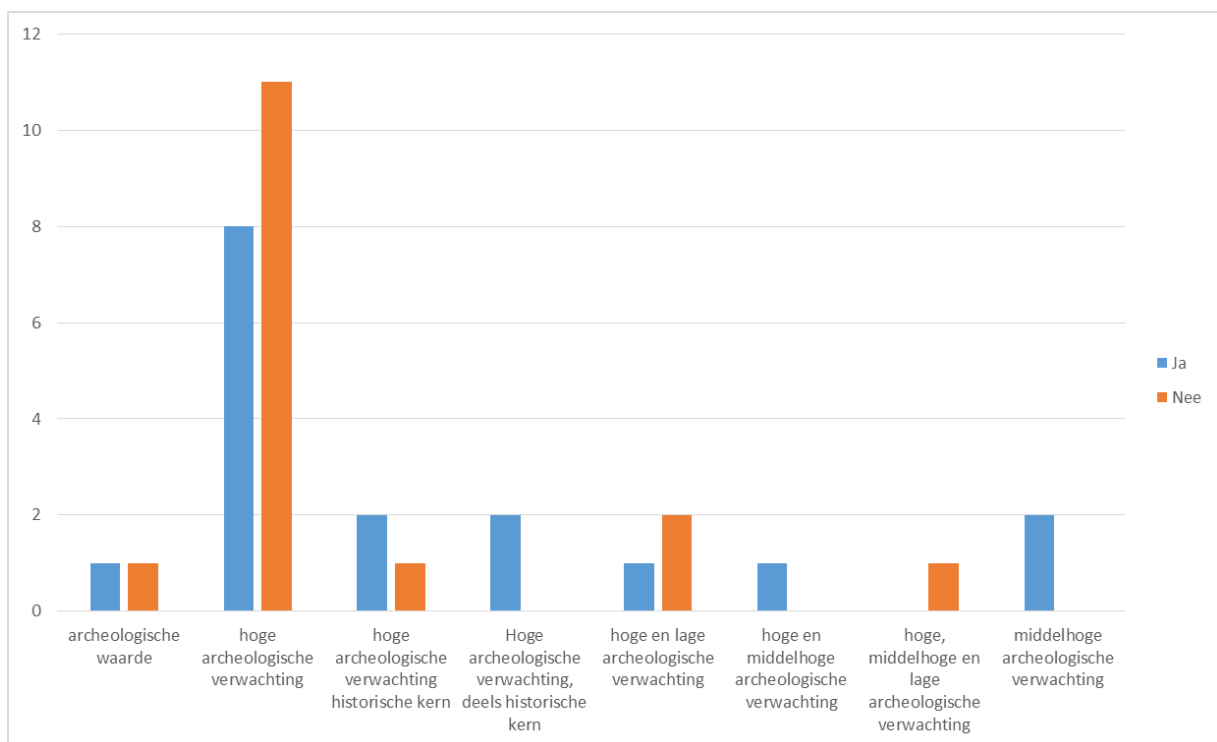
Valkenswaard - Kromstraat 42-44	Het huidige achtererf van de recent gesloopte boerderij heeft een geschiedenis die teruggaat tot in de 17e eeuw. Het erf ligt aan de Kromstraat, die al in 1499 voor het eerst in de archieven wordt genoemd. De sporen en vondsten die op het erf zijn aangetroffen, sluiten hierbij aan en dateren uit de Nieuwe tijd. De kans op het aantreffen van archeologische resten is hier hoog. In het niet onderzochte deel van het plangebied kunnen nog archeologische waarden in de ondergrond aanwezig zijn. Ook bevestigen de aangetroffen archeologische waarden de hoge trefkans op archeologische resten in de rest van historische lint van de Kromstraat.	Huisplaats uit de nieuwe tijd	Hoge archeologische verwachting, deels historische kern
Valkenswaard - Dr. Schaepmanstraat	Bij het archeologisch proefsleuvenonderzoek is een oude(re) weg (karrespoor) aangetroffen; datering is echter niet bekend door het ontbreken van vondsmateriaal.	Karrespoor uit de late middeleeuwen - nieuwe tijd (?)	hoge archeologische verwachting
Valkenswaard - Kromstraat 75-77	het westelijke deel van het plangebied bevat een behoudenswaardige archeologische vindplaats van een erf met huisplaats uit de Nieuwe tijd. De rest van het plangebied was aanmerkelijk armer aan sporen; deze sporen dateren uit de Nieuwe tijd en de recente periode.	Huisplaats uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd.	hoge archeologische verwachting
Dommelen - Mrg. Smetsstraat	Hier is een huisplaats uit de late middeleeuwen - nieuwe tijd gevonden met meerdere sporen, kuilen, een waterput en bijzonder een kelder opgebouwd uit plagen.	Huisplaats uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd.	hoge archeologische verwachting historische kern

De kuil met twaalf complete potten uit de vroege ijzertijd zoals die werd gevonden aan de Waalreseweg.

De struikelkuilen naast de landweer bij Lage Heide; deze waren bedoeld als hindernis tegen oprukkende troepen.

Het merendeel van de archeologische onderzoeken is uitgevoerd in gebieden met een hoge archeologische verwachting op de gemeentelijke archeologische verwachtingen- en waardenkaart, zie grafiek hierboven. Deze hoge verwachtingszone heeft ook de meeste nieuwe kennis opgeleverd. Verder is ook nog gekeken naar de diepteligging van de archeologische laag bij alle uitgevoerde archeologische onderzoeken. Die varieert nogal van 5 cm onder maaiveld in natuurgebieden tot 100-110 cm onder maaiveld in historische kernen en hoge verwachtingsgebieden. De meest gangbare diepteligging blijft echter 30 en 50 cm onder maaiveld en lijkt samen te hangen met de aanwezigheid van een plaggendeek. We kunnen hieruit concluderen dat de sinds 2012 vastgestelde ondergrenzen in oppervlakte en diepte, zoals aangegeven op de archeologische beleidskaart, goed functioneren.

Wat wel aanpassing vraagt zijn de archeologisch waardevolle gebieden. De hele kern van Valkenswaard is nu opgenomen als zijnde een archeologisch waardevol gebied vanwege de historische ontwikkeling. Deze zone is in 2012 overgenomen van de landelijke Archeologische Monumentenkaart, die als bron voor de begrenzing de Topografische kaart van 1900 nam. Een beter uitgangspunt voor de aanduiding van historische kernen is echter de kadasterkaart van 1830. Deze zones zijn al op de archeologische kaart opgenomen onder de categorie 'hoge verwachting, historische kern'. Het archeologisch waardevolle gebied kan dan ook beter worden verwijderd en geactualiseerd..

Naast bijstelling naar een lagere archeologische verwachting is opschaling gewenst van een aantal gebieden naar archeologisch waardevol. Het gaat om gebieden waar op basis van archeologisch dan wel historisch onderzoek en kaartmateriaal vast staat dat hier archeologisch waardevolle resten aanwezig zijn. Het gaat dan om de Kerkdries bij de Kromstraat, waar de allereerste kerk van Valkenswaard op een omgracht terrein heeft gestaan. Verder zal ook de verdwenen 15^e eeuwse kapel, gewijd aan St. Antonius Abt, in Borkel moeten worden opgeschaald. Grondradaronderzoek in 2019 toonde aan dat hier nog diverse sporen en funderingen in de bodem aanwezig zijn. Hetzelfde beeld kan verwacht worden bij de St. Petrus Banden-kapel van Schaft waar in de 18^e eeuw een begraafplaats werd aangelegd. Andere gebieden waar bewezen archeologische waarden aanwezig zijn, zijn bij de Dragonder en de Waalreseweg. Geadviseerd wordt om deze aanpassingen door te voeren bij de eerstvolgende actualisatie van de archeologische verwachtingen- en waardenkaart.

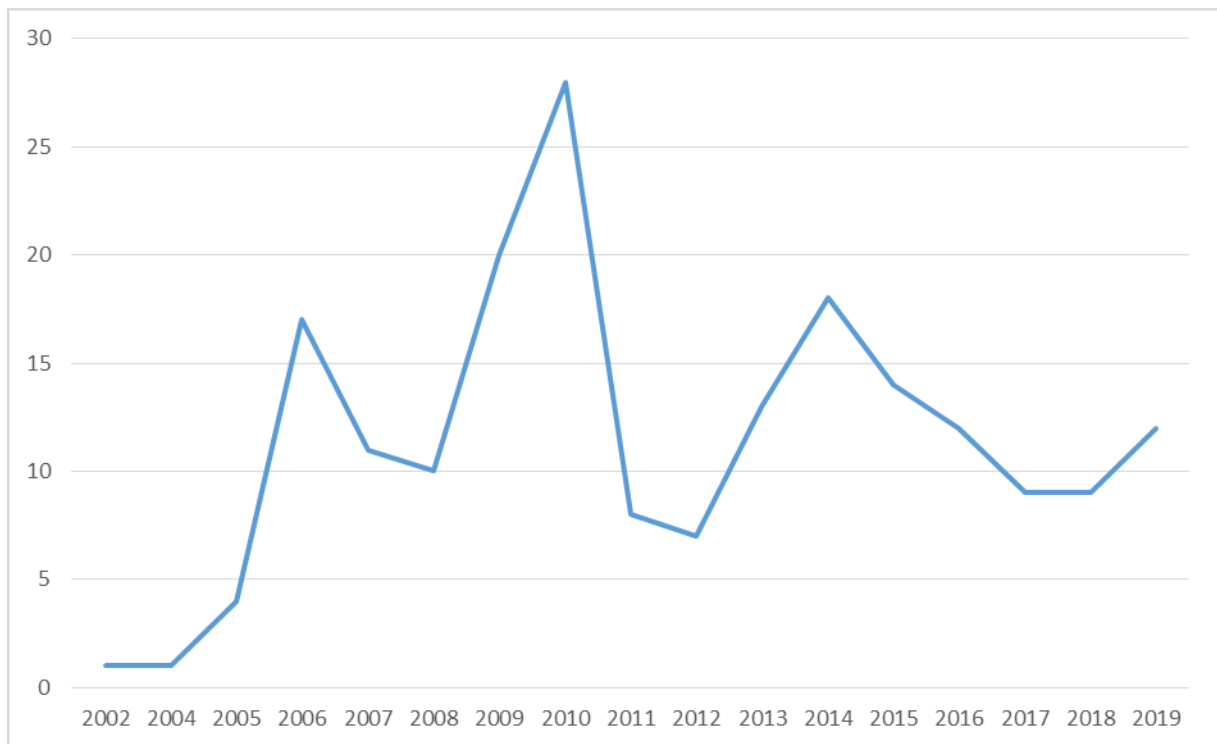
Conclusie

In de periode 2011-2019 zijn er 86 verschillende archeologische onderzoeken binnen 70 plangebieden in de gemeente Valkenswaard uitgevoerd. Het gaat vrijwel allemaal om karterende en waarderende onderzoeken in de cyclus van de Archeologische Monumentenzorg om de archeologische waarde in voldoende mate te kunnen vaststellen.

Bij de meeste plangebieden kon men voor de vergunningaanvraag volstaan met de uitvoering van één archeologisch (voor)onderzoek om de archeologische waarde in voldoende mate te kunnen vaststellen. In twaalf plangebieden waren hier meerdere (voor)onderzoeken nodig. Omdat niet alle archeologische onderzoeksrapporten beschikbaar waren kon niet overal van worden vastgesteld wat de onderzoeken hebben opgeleverd. Daarbij zijn in diverse plangebieden alleen nog maar inventariserende vooronderzoeken uitgevoerd en moet al dan niet nog een nader archeologisch onderzoek worden uitgevoerd om te weten te komen of daar sprake is van een archeologische vindplaats. In bijna de helft van de 33 overgebleven plangebieden heeft het archeologisch onderzoek een vindplaats opgeleverd. De waarden en daarmee de kennis die deze vindplaatsen opleveren, varieert sterk, omdat van veel locaties slechts een beperkt oppervlak kon worden bloot gelegd. Dit is inherent aan de Nederlandse wetgeving die voorschrijft dat er zoveel mogelijk in de bodem behouden moet blijven en dat wat er opgegraven moet worden, betaald moet worden door de verstoorder. Feit is echter ook dat deze flarden aan informatie aan elkaar geknoopt moeten worden, wil er sprake zijn van kennisvermeerdering en geschiedschrijving. Dat is helaas niet geregeld binnen de gemeente, zodat het overzicht van de informatie die de archeologische onderzoeken oplevert, sterk gefragmenteerd blijft.

Ondanks de in 2012 vastgestelde gedetailleerde archeologische verwachtingen- en waardenkaart van de gemeente Valkenswaard en daarbij het voorgeschreven advies tot archeologisch onderzoek, lijkt de archeologische verwachtingen- en waardenkaart nog maar weinig effect te hebben gehad op de gekozen methode van archeologisch vooronderzoek. Het merendeel van de archeologische onderzoeken (66 %) bestaat uit een bureau- en/of booronderzoek, waarbij meestal maar beperkt tot geen inzicht wordt verkregen in de mogelijk aanwezige archeologische waarden. Bureau- en booronderzoek kan grotendeels vervallen (flinke kostenbesparing voor burgers) bij een juist gebruik van de archeologische verwachtingen- en waardenkaart (deze moet dan wel regelmatig worden ge-update).

Van 2002 tot en met 2010 werden er in de gemeente Valkenswaard gemiddeld elf archeologische onderzoeken per jaar uitgevoerd (zie grafiek hieronder). De grootste piek zat daarbij in het jaar 2010 met 28 archeologische onderzoeken waaronder 3 proefsleuvenonderzoeken en één opgraving. In de periode 2011-2019 is het gemiddeld aantal onderzoeken minder geworden met 9,5 per jaar. Het aantal gravende onderzoeken is nog steeds erg laag met gemiddeld iets minder dan twee proefsleuvenonderzoeken en slechts één opgraving per twee jaar. Uit de evaluatie van de archeologische onderzoeken in relatie tot de archeologische verwachting, kan worden opgemaakt dat de vastgestelde ondergrenzen in oppervlakte en diepte goed functioneren en geen aanpassing behoeven.

Het verloop van het totaal aantal archeologische onderzoeken in Valkenswaard van 2002 t/m 2019.

Steengoed kan uit Raeren daterend uit 1575-1625 na Chr. en afkomstig uit een waterput aan de Kromnstraat (links); in een waterput aan de Venbergsestraat in Dommelen werd een bijzondere bronzen laat-Gotische knoopkandelaar gevonden daterend rond 1500 (rechts).

Bijlage 1 Overzicht van alle uitgevoerde archeologische onderzoeken 2011-2019.

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
1	2345017100	Valkenswaard	Klappermanstraat	archeologische waarde	Archeologische begeleiding	180 m2	70 cm	2011	BAAC	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Bij uitgraven bouwput zijn geen vondsten gedaan.	C. Verbeek, 2012: Valkenswaard, Klappermanstraat 24 (BAAC briefrapport A-11.0308)
2	2318952100	Valkenswaard	Luikerweg 55	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1400 m2	60 cm	2011	Becker en Van de Graaf	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Het archeologische verwachtingsmodel op basis van de bureaustudie stelt dat rekening gehouden moet worden met archeologische resten vanaf het Laat-Paleolithicum.	Horn, Haaring, Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase Luikerweg 55, Valkenswaard, gemeente Valkenswaard (Becker en Van de Graaf-rapport 1178)
3	2324476100	Valkenswaard	Geenhovensedreef	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1,4 ha	70 cm	2011	Oranjewoud	Vrijgeven	??	Nee	nvt	Het advies is geen archeologisch vervolgonderzoek in te stellen, omdat het terrein een lage archeologische verwachting zou hebben op grond van het niet langer intact zijn van de bodemopbouw in een groot gedeelte van het gebied en vanwege de tenminste 0,8 m diepe funderingen van de bestaande gebouwen.	Van der Haar & Sophie, Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende boringen) plangebied Geenhovensedreef 20-22 te Valkenswaard (Oranjewoud-rapport 2011/47)
4	2325318100	Valkenswaard	Valkenhorst	Divers	Bureauonderzoek	1.558 ha	nvt	2011	RAAP	Divers	Nvt	Nee	Nvt	NNP Valkenhorst	Natte natuurparel Valkenhorst, gemeenten Waalre, Heeze-Leende en Valkenswaard. Archeologisch vooronderzoek: een archeologische verwachtings- en advieskaart. Auteur: drs. N. Sprengers (RAAP-Rapport 2286).
4	2406764100	Valkenswaard	Valkenhorst	hoge archeologische verwachting	Booronderzoek	8,25 ha	30 cm	2013	RAAP	Deels vervolg booronderzoek	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Er geldt een hoge verwachting voor vindplaatsen van jager-verzamelaars en het wordt aanbevolen om de zones waar een ten dele of geheel intacte podzolbodem is aangetroffen, buiten de werkzaamheden te houden.	drs. J.Vansweevelt & drs. N. Sprengers, NNP Valkenhorst in Valkenswaard, gemeente Valkenswaard; een verkennend booronderzoek (RAAP-notitie

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
5	2336448100	Valkenswaard	Venbergse Watermolen	hoge archeologische verwachting historische kern	Bureauonderzoek	3,3 ha	nvt	2011	RAAP	Behoud in situ en archeologische begeleiding	Conform selectieadvies	Nee	nvt	Vanwege de ligging van het plangebied binnen het biotoop van de Venbergse watermolen geldt er voor de volledige ontgravingszone een hoge verwachting voor archeologische vondsten en structuren met betrekking tot dit molenbiotoop, voor sporen en resten van voedselvergarings en grondstofwinning, afvaldeposities, rituele deposities en allerhande archeologische mobilia gerelateerd aan de "Schans van Weert".	Plangebied Vispassage Venbergse watermolen, gemeente Valkenswaard. Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek (= RAAP-rapport 2441), auteur: K. Senica, Weesp, september 2011
6	2317104100	Dommelen	Gertrudisdal	hoge archeologische verwachting	Bureauonderzoek	4300 m2	nvt	2011	Synthebra BV	verkennend booronderzoek	??	Ja	nvt	In verband met voorgenomen bouwwerkzaamheden heeft Synthebra een bureauonderzoek uitgevoerd.	R. Nillesen, J.H.F. Leuving, Bureauonderzoek, Gertrudisdal te Dommelen, gemeente Valkenswaard (S110027)
6	2342474100	Dommelen	Gertrudisdal	hoge archeologische verwachting	Booronderzoek	5200 m2	90 cm	2011	Synthebra BV	Vrijgeven	??	Ja	Nvt	Op grond van het booronderzoek kan gesteld worden dat de bodem tot een diepte van 90-200 cm beneden maaiveld is verstoord dan wel	E.A. Schorn, R. Nillesen, Inventariserend veldonderzoek, verkennend booronderzoek, Gertrudisdal te Dommelen (S110208)
7	2338692100	Valkenswaard	rioolwerkzaamheden valkenswaard	hoge en middelhoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	??	30 cm	2011	Synthebra BV	nvt	nvt	Ja, deels	Ja	Het bodemprofiel in het oostelijk deel was voor een belangrijk deel verstoord. Deze verstoring werd echter veroorzaakt door de vele tientallen veenwinningsputten die hier in de nieuwe tijd zijn gegraven. Deze veenwinningsputten vormen tevens de belangrijkste archeologische waarde in het plangebied. Daarnaast zijn nog een aantal sporen gedocumenteerd die te maken hebben met de landinrichting.	drs. S. Diependaal / drs. I. Beckers, Archeologische begeleiding protocol opgraven rioleringswerkzaamheden te Valkenswaard: (Synthebra rapport
8	2366620100	Valkenswaard	Hoeverdijk 90A	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	900 m2	80 cm	2012	ARC	Vrijgeven	Vrijgeven mits niet groter dan 500 m2	Nee	Nee	Omdat de bodem ter plaatse van de nieuwbouw diep vergraven is, wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Op de rest van de locatie blijft de hoge trefkans van kracht	M. Verboom-Jansen, Een archeologisch BO en karterend IVO door middel van boringen aan de Hoeverdijk 90A te Valkenswaard (NB) (ARC-rapport 2012-69)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
9	2224287100	Valkenswaard	Waalreseweg 17	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	1,95 ha	50 cm	2012	IDDS Archeologie	Opgraven	Conform selectieadvies	Nee	Ja	Het onderzoek heeft een mogelijke nederzetting uit de late prehistorie opgeleverd die een licht werpt op de ontwikkeling en de bewoningsgeschiedenis van Valkenswaard.	drs. P.A. van den Bos, Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven te Waalreseweg, Valkenswaard (Gemeente Valkenswaard) (IDDS Archeologie-rapport 1358)
9	2360131100	Valkenswaard	Waalreseweg 17	hoge archeologische verwachting	Opgraving	1,95 ha	50 cm	2012	IDDS Archeologie	nvt	nvt	Ja	Ja	Op het terrein was voor 1950 een sigarenfabriek gevestigd. De opgravingslocatie bevindt zich op een hoge dekzandrug die vanaf de Late Middeleeuwen in gebruik is geweest als een groot open akkercomplex, geheten de Pegdries. Enkele honderden jaren voor onze jaartelling echter lagen hier boerderijen die opgebouwd waren uit houten palen, lemen wanden en strooien daken. De aanwezigheid van kuilen en paalsporen met daarin handgevormd aardewerk en verbrande leem duidt erop dat hier in de IJzertijd gewoond en gewerkt werd.	S. Moerman, P.A. van den Bos, Archeologische opgraving Waalreseweg 17, Valkenswaard Gemeente Valkenswaard (IDDS Archeologie-rapport 1551)
10	2372088100 en 2372096100	Dommelen	Keersop 17	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1200 m2	15 cm	2012	Econsultancy	Archeologische begeleiding	Deels vrijgeven	Nee	Nvt	Aangezien de verstoring zich beperkt tot de bouw van een woning en minder dan 500 m2 is geen vervolgonderzoek nodig.	M. Stiekema, Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Keersop 17 te Valkenswaard in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 12041288)
11	2374607100	Valkenswaard	Venbergseweg 8	hoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	1204 m2	50 cm	2012	Vuhbs	nvt	nvt	Ja	Ja	Tijdens de opgraving zijn verschillende sporen en vondsten aangetroffen uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Het gaat om twee greppels, tien paalkuilen en een kuil. Tijdens de opgraving zijn ook drie waterputten opgegraven die te dateren zijn in de Late Middeleeuwen/ Nieuwe tijd en horen bij de historische bebouwing die hier op de kaart van 1832 aan de Venbergseweg aanwezig was.	Valkenswaard Zuid, vindplaats 2. Sporen van een erf uit de Nieuwe tijd, auteur M. Schurmans (Zuidnederlandse Archeologische Notities ong.), november 2012.
12	2405451100	Valkenswaard	Maastrichterweg 255	hoge en lage archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	2,8 ha	45 cm	2013	Archeodienst	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Vanwege de verstoorde bodemopbouw en het ontbreken van archeologische indicatoren in de boringen wordt er geen nader onderzoek geadviseerd. De kans op waardevolle archeologische vindplaatsen wordt als laag ingeschat.	S.M. Koeman, Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase: Maastrichterweg 255 te Valkenswaard (Archeodienst-rapport 282)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
13	2392679100 en 2392687100	Valkenswaard	Bosstraat 96	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	9000 m2	50 cm	2013	Econsultancy	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Het bureauonderzoek toonde aan dat er zich mogelijk archeologische waarden in het plangebied zouden kunnen bevinden. Bij het verkennend booronderzoek zijn zowel (deels) intacte podzolprofielen als sterk verstoorde boringen aangetroffen. Het lijkt erop dat bij de bouw van de huidige bebouwing de vergravingen plaatselijk sterk verschillend waren.	M. Stiekema, Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Bosstraat 96 e.v. te Valkenswaard in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 12091853)
13	2464809100	Valkenswaard	Bosstraat 96	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	9000 m2	50 cm	2014	Econsultancy	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn alleen sporen aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan de bouw van de flatgebouwen en achterliggende schuren in de jaren 1700 van de 20e eeuw. Het plangebied is indertijd opgehoogd met een pakket zand van 40 cm	Drs. T.H.L. Hos, Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen Molenstraat 207 te Valkenswaard in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 12122042.99 DIV.ABdK.ABG)
14	2417286100	Dommelen	Dommelen	hoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	1162 m2	50 cm	2013	Econsultancy	Nvt	Vrijgeven	Ja	Ja	Bij begeleiding riool aanleg zijn erfgreppels van de percelen zoals die vóór de herinrichting van het gebied nog bestonden, gevonden. Het aardewerkspectrum, materiaal uit de late Middeleeuwen, laat zien dat de erfgronden in het gebied relatief oud zijn.	Archeologische begeleiding rioleringswerkzaamheden te Dommelen in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 13081594)
14	2403459100 en 2403467100	Dommelen	Dommelen	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	2,3 ha	50 cm	2013	Econsultancy	Archeologische begeleiding	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Vooronderzoek in kader van vervanging riolering Hyacinthlaan, de Crocuslaan, de Irislaan, de Anemoonlaan en de Groenstraat, in Dommelen	G.J. Boots, Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek rioleringswerkzaamheden te Dommelen in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 10073482.5)
15	2406812100 en 2406820100	Valkenswaard	Nieuwe Waalreseweg 38 t/m 140	hoge archeologische verwachting historische kern	Bureau- en booronderzoek	2600 m2	90 cm	2013	Econsultancy	Archeologische begeleiding	Archeologische begeleiding en proefsleuven	Nee	Nvt	Aangezien het archeologisch niveau op een diepte van 90-110 cm - mv ligt en de verstoringen in het grootste deel van het plangebied tot circa 100 cm - mv reiken, blijft een hoge archeologische verwachting gelden.	G.J. Boots en M. Stiekema, Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Nieuwe Waalreseweg 38 t/m 140 te Valkenswaard in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 13043284)
16	2422089100	Borkel en Schaft	Bergijksedijk 11	hoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	4017 m2	50 cm	2013	Econsultancy	Behoud in situ	Conform selectieadvies	Nee	Ja	Het archeologisch onderzoek bevestigd de hoge archeologische verwachting van het gebied en heeft een nieuwe archeologische vindplaats opgeleverd, namelijk een woonerf daterend vanaf de Late Middeleeuwen. De sporen	T.H.L. Hos, Archeologische begeleiding protocol proefsleuven Bergeijksedijk 11 te Borkel en Schaft in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 12122042.35)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
														zijn in situ behouden.	
17	2398413100	Dommelen	Lage Heide	middelhoge archeologische verwachting	Opgraving	3560 m2	50 cm	2013	IDDS Archeologie	nvt	nvt	Ja	Ja	De opgraving heeft een landweer aangetoond die bestaat uit twee parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde, greppels met aan de zuidwestzijde een zone met paal- en struikelkuilen. De totale breedte van de landweer is 17 m bij minimaal 110 m	Moerman, S., Archeologische opgraving: Lage Heide vindplaats 4, Dommelen, gemeente Valkenswaard (IDDS Archeologie-rapport 1590)
18	2429963100	Valkenswaard	Visbarriere 't Schut	hoge archeologische verwachting	Booronderzoek	776 m2	50 cm	2013	RAAP	Geen vervolg	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Uit het karterend booronderzoek is gebleken dat in het plangebied geen archeologische resten meer verwacht worden. In deze zones ziet RAAP vanuit archeologisch oogpunt geen restricties ten aanzien van de geplande ingrepen	drs. N. Sprengers, Karterend booronderzoek plangebied stuw 't Schut, gemeente Valkenswaard (RAAP-Adviesdocument 671)
19	2448114100	Valkenswaard	Maastrichterweg 245	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	0,7 ha	20 cm	2013	RAAP	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nvt	RAAP concludeert dat er geen gradiënt aanwezig: natuurlijke hoogteverschillen met hoge koppen en grote, natte laagten rondom het plangebied ontbreken. Omdat het grootste deel van het terrein echter verstoord is, zoals blijkt uit de boringen, en doordat in de plannen het gebied enkel als bos wordt ingericht, wordt de kans op het verstoren van waardevolle archeologische vindplaatsen erg klein geacht.	dr. M.P.F. Verhoeven & M.H.P.M. Ruijters MA, Plangebied Maastrichterweg 245 in Valkenswaard, gemeente Valkenswaard; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en verkennend veldonderzoek
20	2451354100	Valkenswaard	Maastrichterweg 118, 120, 128	hoge en lage archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	11,1 ha	35 cm	2014	ADC ArcheoProjecten	Proefsleuven deels	Proefsleuven	Nee	Nvt	In met name het bosgebied en het zuid(oost)elijk deel van het plangebied de top van het dekzand intact is. Dit betekent dat het potentieel archeologisch niveau nog aanwezig is. In de overige delen, met name het gedeelte dat in gebruik is voor de boomteelt en ter plaatse van de bebouwing Maastrichterweg 118-120, is het potentieel archeologisch niveau niet meer aanwezig.	Zee, R.M. van der, Maastrichterweg 118, 120 en 128, Valkenswaard (gemeente Valkenswaard). Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek (ADC-rapport 3674)
20	2471101100	Valkenswaard	Maastrichterweg 118, 120, 128	hoge en lage archeologische verwachting	Proefsleuven	900 m2	30 cm	2015	ADC ArcheoProjecten	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Ja	In de proefsleuven zijn sporen aangetroffen van enkele greppels, sporen van ontginningen en verder vooral recente verstoringen. Er zijn enkele sporen in eerste instantie als kuil of paalkuil geïnterpreteerd, maar na het couperen bleek het zonder uitzondering om natuurlijke verkleuringen te gaan. Ook zijn enkele karrensporen, vermoedelijk uit de 19e eeuw, gevonden.	Hazen, P.L.M., Proefsleuven in tuin en weide. Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van proefsleuven aan de Maastrichterweg 118, 120 en 128 te Valkenswaard (ADC-rapport

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
21	2429290100	Borkel en Schaft	Dorpsstraat 130	hoge archeologische verwachting historische kern	Archeologische begeleiding	2000 m2	30 cm	2014	Econsultancy	Behoud in situ	Conform selectieadvies	Nee	Ja	ABdK sanering tijdens de archeologische begeleiding zijn 40 sporen aangetroffen. Het betreft voornamelijk paalkuilen. Ook is er een waterput aangetroffen. De aangetroffen sporen hebben te maken met het erf dat al op de oudste kaarten aanwezig is en dat in het midden van de twintigste eeuw is gesloopt.	T.H.L. Hos, Archeologische begeleiding protocol proefsleuven Dorpsstraat 130 te Borkel en Schaft in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 12122042.64 DIV.ABdK.ABG)
22		Valkenswaard	De Maaij	hoge en lage archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	1900 m2	30 cm	2014	Econsultancy	nvt	nvt	Nee	Nee	ABdK sanering	T. Hos, Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen De Maaij te Borkel en Schaft in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy)
23		Valkenswaard	Bruggerdijk	hoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	300 m2	30 cm	2014	Econsultancy	nvt	nvt	Nee	Nee	ABdK sanering	T. Hos, Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen Bruggerdijk te Borkel en Schaft in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy)
24		Valkenswaard	Kapelweg	hoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	1800 m2	30 cm	2014	Econsultancy	Behoud in situ	Conform selectieadvies	Nee	Nee	ABdK sanering	T. Hos, Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen Kapelweg te Borkel en Schaft in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy)
25	2464258100 en 2464266100	Borkel	Dorpsstraat 19	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1500 m2	25 cm	2014	Econsultancy	Vrijgeven	Proefsleuven (indien >500m2)	Nee	nvt	Uit de resultaten van het inventariserend veldonderzoek (IVO, verkennende fase direct gecombineerd met de karterende fase) blijkt dat de bodemopbouw in een deel van het plangebied is verstoord. Op basis van het ontbreken van archeologische indicatoren in de boringen, kan worden geconcludeerd dat er geen archeologische waarden in het plangebied worden verwacht.	drs. A.H. Schutte, Archeologisch bureauonderzoek en gecombineerd verkennend/karterend booronderzoek Dorpsstraat 19 te Borkel in de gemeente Valkenswaard
26	2465805100	Valkenswaard	Molenstraat 207	hoge archeologische verwachting historische kern	Archeologische begeleiding	1000 m2	50 cm	2014	Econsultancy	Nvt	Nvt	Nee	Nee	ABdK sanering	Drs. T.H.L. Hos, Archeologische begeleiding van de sanering van zinkassen Molenstraat 207 te Valkenswaard in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 12122042.99 DIV.ABdK.ABG)
27	2472990100	Valkenswaard	Wandelbos Valkenswaard	hoge, middelhoge en lage archeologische verwachting	(veld)kartering	?	Nvt	2014	RAAP	Nvt	??	Nee	Nee	Oppervlaktekartering na oppervlakkige plagwerken rond meerdere vennen in het Wandelbos Valkenswaard	G.R. Ellenkamp, Afgeplagd en afgezocht. Provincies Limburg en Noord-Brabant; archeologisch onderzoek: oppervlaktekarteringen na plagwerken in verschillende projectgebieden (RAAP-rapport 2942)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
28	2472999100	Valkenswaard	Malpievennen Noord	hoge archeologische verwachting	(veld)kartering	1,98 ha	5 cm	2014	RAAP	Nvt	Nvt	Nee	Nee	Oppervlaktekartering na oppervlakkige plagwerken rond verschillende vennen verspreid in het gebied.	G.R. Ellenkamp, Afgeplagd en afgezocht. Provincies Limburg en Noord-Brabant; archeologisch onderzoek: oppervlaktekarteringen na plagwerken in verschillende projectgebieden (RAAP-rapport 2942)
29	2440192100	Valkenswaard	Landgoed Van Wijk	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	6 ha	30 cm	2014	RAAP	Geen vervolg	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	De indruk is dat het gebied grotendeels is verstoord als gevolg van de bomenkwekerij, maar dat er her en der nog kleine zones zijn met intacte bodems, met name ter plaatse van de werpaden. Hier wordt echter niet gegraven.	dr. M.P.F. Verhoeven, Plangebied Landgoed Van Wijk, gemeente Valkenswaard; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek (RAAP-notitie 4831)
30	2682212100	Valkenswaard	Pastoor Heerkensdreef	hoge, middelhoge en lage archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	2 ha	50 cm	2015	Antea	Deels vrijgeven	??	Nee	nvt	Uit de boorprofielen blijkt dat het bouwblok reeds zodanig verstoord is, dat de kans op het aantreffen van archeologie laag is. Het deel waar perkeerplaats komt, is sprake van een (restant van) een podzolprofiel. Hier blijft de kans op het aantreffen van archeologie hoog	G. Sophie, Inventariserend veldonderzoek, verkennende fase, Sporthal Pastoor Heerkensdreef te Valkenswaard (Antea Group Archeologie-rapport 2015/128)
31	2683055100	Valkenswaard	De Vlasakker 3-14	hoge archeologische verwachting	Bureauonderzoek	2467 m2	nvt	2015	Antea	Booronderzoek	??	Nee	nvt	Bevestiging hoge archeologische verwachting	B. van Munster, Archeologisch bureauonderzoek De Vlasakker 3 - De Vlasroot 14 te Valkenswaard (Antea Group Archeologie-rapport 2015/87)
31	3977347100	Valkenswaard	De Vlasakker 3-14	hoge archeologische verwachting	Booronderzoek	2467 m2	50 cm	2015	Antea	Vrijgeven	??	Nee	Nvt	In het plangebied is sprake van een A-C bodemopbouw en soms een A-AC-C bodemopbouw. Op basis van deze bodemopbouw is het aannemelijk dat de oorspronkelijke bodemopbouw verstoord is tot in de top van de C-horizont, tot voorbij een eventueel aanwezig geweest archeologisch niveau.	G. Sophie, Inventariserend veldonderzoek (IVO-O) met boringen De Vlasakker 3 - De Vlasroot 14 te Valkenswaard (Antea Group Archeologie-rapport 2015/149)
32	3977314100	Valkenswaard	Luikerweg 70-72	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	625 m2	45 cm	2015	Antea	Proefsleuven als dieper dan 45 cm	??	Nee	nvt	Op basis van de boringen kan de verwachting voor de perioden laat-paleolithicum tot en met midden-neolithicum worden bijgesteld naar laag. Voor de overige periodes kan de aanwezigheid van archeologische resten niet volledig worden uitgesloten.	M.L. Craane en G. Sophie, Bureau- en booronderzoek (verkennende fase) voor het plangebied Luikerweg 70-72 te Valkenswaard (Antea Group Archeologie-rapport 2015/140)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
33	2479624100 en 2682804100	Valkenswaard	Kloosterpark	Archeologische waarde	Proefsleuven en opgraving	5514 m2	50 cm	2015	BAAC	Nvt	Nvt	Ja	Ja	Het onderzoeksgebied lijkt op grond van de onderzoeksresultaten aan het eind van de volle middeleeuwen voor het eerst gebruikt te zijn. Uit de aanwezigheid van een waterput uit de tweede helft van de 13e/14e eeuw kan worden afgeleid dat in de late middeleeuwen sprake was van een boerenerf in (en/of in de directe nabijheid van) het plangebied. Hoewel de locatie van de waterputten door de eeuwen heen varieert, lijkt het plangebied tot in de 17e eeuw een boerengebruik te hebben gekend, in de vorm van bewoning en landgebruik. Aan het eind van de 17e eeuw vindt vermoedelijk een nieuwe indeling plaats, die mogelijk gepaard gaat met een ander gebruik van het terrein. In de 19e eeuw wordt het plangebied in ieder geval bewoond door kleermakers en een bierbrouwer/rentenier. Van boerenerven lijkt dan geen sprake meer te zijn.	M.C. Brouwer, Van boomstam tot baksteen. Ruim 700 jaar bewoning langs de Luikerweg te Valkenswaard (BAAC-rapport A-15.0080/A-15.0129)
34	2481698100	Valkenswaard	Dommeldal	Middelhoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	3000 m2	50 cm	2015	Econsultancy	nvt	nvt	Nee	Ja	Bij de archeologische begeleiding van de aanleg van het fietspad zijn een zevental vlasrootkuilen aangetroffen. De kuilen kunnen in gebruik zijn genomen vanaf de Late Middeleeuwen tot in de 19e eeuw. De aangetroffen vlasrootkuilen zijn in situ behouden gebleven. Verder is ook een dik veenpakket aangesneden, maar niet bemonsterd.	G.J. Boots, Archeologische begeleiding Fietspad Lage Heide te Dommelen in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 14031317)
35	3294070100	Valkenswaard	Waalreseweg - Dijkstraat	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	4359 m2	100 cm	2015	IDDS Archeologie	Vrijgeven	Aanvullend proefsleuven/opgraving	Ja	Nee	IDDS concludeert dat mede door de aangetroffen dunne A-horizont het plangebied voorheen schrale grond was die na hevige regenval dikwijls nat bleef als gevolg van de leem in het dekzand. Dit land zou daardoor niet goed te gebruiken zijn. Hiertoe is het terrein geëgaliseerd en opgehoogd.	B.A. Corver, M.E.D. Karssen, Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven Waalreseweg-Dijkstraat, Valkenswaard, gemeente Valkenswaard (IDDS Archeologie-rapport 1794)
36	2484484100	Bergeijk	Beekloop	hoge archeologische verwachting	Archeologische begeleiding	3 ha	40 cm	2015	RAAP	nvt	nvt	Ja	Nee	Tijdens het onderzoek zijn geen vondsten gedaan of grondsporen aangetroffen	R.E.E. Roggen, Herinrichting Beekloop, gemeenten Bergeijk en Valkenswaard; archeologisch onderzoek; een archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden (RAAP-notitie

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
37	3296258100	Valkenswaard	Bypass Luikerweg	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	3500 m2	20 cm	2015	SOB Research	Archeologische begeleiding	Proefsleuven/opgraving	Nee	Nvt	Gezien de geringe diepteligging van de archeologische resten, zullen naar verwachting de horizonten met potentiële vindplaatsen uit het Laat Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd worden aangesneden bij de aanleg van de bypass waarbij een nieuwe weg met sloot zullen worden aangelegd.	A. C. Mientjes, Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bypass N69-Luikerweg - N396, Valkenswaard (SOB Research-rapport 2338-1507)
38	2484273100	Zeelberg	Zeelberg 47	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1200 m2	50 cm	2015	Synthebra BV	Vrijgeven	Proefsleuven indien >1000m2	Nee	Nvt	Het archeologisch vooronderzoek heeft duidelijk gemaakt dat het plangebied vrij laag gelegen is in voormalige hooilanden op de overgang naar een beekdal. Het westelijke deel van het plangebied blijkt ernstig verstoord te zijn door vergravingen als gevolg van voederopslag kuilen. Het oostelijke deel heeft nog wel een redelijk intacte bodemopbouw. Hier blijft een middelhoge archeologische verwachting gelden voor archeologische resten uit de late prehistorie tot en met de vroege middeleeuwen.	drs. J.H.F. Leuving, Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek karterend booronderzoek Zeelberg 47 te Valkenswaard (Synthebra rapport S150058)
39	2476765100	Valkenswaard	Maastrichterweg 11	archeologische waarde en hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	3850 m2	80 cm	2015	Transect	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Het booronderzoek heeft aangetoond dat er binnen het plangebied een vrijwel intacte bodem aanwezig is en dat archeologische resten kunnen voorkomen vanaf 30 cm –mv in het westelijk deel en vanaf een diepte van 80 cm –mv in het oostelijk deel.	Drs. A.J. Wullink, Transect-rapport 619: Valkenswaard, Maastrichterweg 11 Gemeente Valkenswaard (NB) (Transect Rapport 619)
40	3983851100	Valkenswaard	Zeelberg 41	Hoge archeologische verwachting, deels historische kern	Proefsleuven	7.075 m2	15 cm	2016	ADC ArcheoProjecten	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Ja	Er zijn bij het sleuvenonderzoek sporen van oude perceelsgreppels en diverse (paal)kuilen aangetroffen die dateren uit de Nieuwe tijd (18-20e eeuw). Hoewel de sporen goed af te lezen zijn door de scherpe en heldere begrenzing in het vlak, blijkt wel dat een deel van de bodem hier is weggegraven. Het is dan ook niet meer vast te stellen wat de samenhang van de sporen is, en het lijkt dan ook weinig zinvol om nog meer onderzoek hiernaar te doen. De hogere delen in het terrein zijn de afgelopen eeuw verder sterk vergraven als gevolg van ophoging van het beekdal, sanering en egalisatie. We kunnen echter wel opmaken uit de resultaten dat het gebied	Hazen, P.L.M., Proefsleuven aan de Zeelberg. Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van proefsleuven aan de Zeelberg 41a te Valkenswaard (ADC-rapport 4084)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
														voornamelijk als beemd of hooiland in gebruik was in het verleden.	
41	4002836100	Valkenswaard	Valkenierstraat 43	archeologische waarde	Bureau- en booronderzoek	2800 m2	70 cm	2016	Aeres Milieu	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nvt	Het archeologisch onderzoek toont aan dat de kans op waardevolle archeologische vindplaatsen binnen het plangebied erg klein is. Uit het bureauonderzoek samen met de aanvullende boringen blijkt namelijk dat de bodem in het plangebied grotendeels verstoord is.	drs. L. van Diepen en drs. D. Hagens, Archeologisch bureau- en verkennend veldonderzoek door middel van boringen Valkenierstraat 43 te Valkenswaard (AM16209)
42	4603549100	Valkenswaard	Dommelseweg 112-118	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	1600 m2	85 cm	2018	Antea	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Er is één archeologisch grondspoor aangetroffen, een duidelijk paalspoor, dat zichtbaar is waargenomen in het oude loopvlak/de oude bouwvoor in werkput 1. Verder zijn geen archeologische sporen waargenomen, uitgezonderd een recente verstoring langs de oostrand van werkput 1.	G. Sophie en J.E. Colijn, Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven Dommelseweg 112-118 te Valkenswaard (Antea Group Archeologie-rapport 2018/73)
42	4022535100	Valkenswaard	Dommelseweg 112-118	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1700 m2	90 cm	2016	Aeres Milieu	Vrijgeven	Proefsleuven	Nee	Nvt	Omdat de bodem volledig blijkt omgezet tot ruim in de C-horizont en dus de oorspronkelijke A-, E- en B-horizont zijn verstoord, worden de verwachtingen op het aantreffen van intacte resten voor alle perioden, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek, bijgesteld naar laag.	drs. L. van Diepen en drs. D. Hagens, Archeologisch bureau- en verkennend veldonderzoek door middel van boringen Valkenierstraat 43 te Valkenswaard (AM16209)
43	4020931100	Valkenswaard	Maastrichterweg 215	hoge en lage archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	?	?	2016	Archeopro	Onbekend	??	Nee	?	Rapport niet beschikbaar	Richard Exaltus, Maastrichterweg 215, Valkenswaard (ArcheoPro-rapport 16077)
44	4008158100	Valkenswaard	Maastrichterweg 168	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	2053 m2	20 cm	2016	BAAC	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nvt	Omdat de bodem volledig blijkt omgezet tot in de C-horizont en dus de oorspronkelijke A-, E- en B-horizont zijn verstoord, worden de verwachtingen op het aantreffen van intacte resten uit de Steentijd, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek, bijgesteld naar laag.	Valkenswaard plangebied Maastrichterweg 168. Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase), auteurs W.A. Bergman en D. te Kieffe (BAC rapport V-16.0170), juli 2016
45	4011073100 en 4012986100	Valkenswaard	JF Kennedylaan 5	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1,08 ha	110 cm	2016	Bureau voor Archeologie	Vrijgeven	Vrijgeven mits niet dieper dan 100 cm	Nee	Nvt	In het noordelijke deel van het plangebied is een intacte begraven podzolbodem aanwezig, het is niet uitgesloten dat hier archeologische waarden aanwezig zijn. Deze mogelijke waarden	M. Hanemaaijer, JF Kennedylaan 5, Valkenswaard, gemeente Valkenswaard: een bureau- en inventariserend veldonderzoek in de vorm

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
														kunnen vanaf 110 cm -mv (23,80 m NAP) aanwezig zijn (top oorspronkelijke podzolbodem). Het plangebied kan worden vrijgegeven mits de graafwerkzaamheden in het noordelijk deel niet dieper reiken dan 100 cm -mv.	van boringen (Bureau voor Archeologie rapport 382)
46	4006902100 en 4013511100	Valkenswaard	Kromstraat 42-44	Hoge archeologische verwachting, deels historische kern	Proefsleuven en opgraving	5250 m2	40 cm	2016	Econsultancy	Deels vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Ja	Het huidige achtererf van de recent gesloopte boerderij heeft een geschiedenis die teruggaat tot in de 17e eeuw. Het erf ligt aan de Kromstraat, die al in 1499 voor het eerst in de archieven wordt genoemd. De sporen en vondsten die op het erf zijn aangetroffen, sluiten hierbij aan en dateren uit de Nieuwe tijd. De kans op het aantreffen van archeologische resten is hier hoog. In het niet onderzochte deel van het plangebied kunnen nog archeologische waarden in de ondergrond aanwezig zijn. Ook bevestigen de aangetroffen archeologische waarden de hoge trefkans op archeologische resten in de rest van historische lint van de Kromstraat.	G.J. Boots, proefsleuven met doorstart naar een opgraving Kromstraat 42-44 te Valkenswaard (Econsultancy-rapport 1235.003)
46	3984394100	Valkenswaard	Kromstraat 42-44	Hoge archeologische verwachting, deels historische kern	Bureauonderzoek	5250 m2	nvt	2016	Econsultancy	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen uit alle archeologische perioden.	G.J. Boots, archeologisch bureauonderzoek Kromstraat 42-44 te Valkenswaard in de gemeente Valkenswaard (Econsultancy-rapport 15114334)
47	4002333100	Valkenswaard	Amundsenstraat	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	1600 m2	60 cm	2016	IDDS Archeologie	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Er zijn geen sporen van bewoning aangetroffen. De kans is aanwezig dat het gebied altijd akkergebied is geweest. De verwachte gracht rond het leengoed van Echternach aan de oostzijde is niet aangetroffen.	B.A. Corver, Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. proefsleuven Amundsenstraat, Valkenswaard Gemeente Valkenswaard (IDDS Archeologie-rapport 1898)
48	3993409100	Valkenswaard	Achterste Brug	hoge en lage archeologische verwachting	Bureauonderzoek	360 m2	nvt	2016	Synthebra BV	Archeologische begeleiding	Archeologische begeleiding mits >500m2	Nee	Nvt	Geconcludeerd wordt dat het hele plangebied een middelhoge verwachting heeft op vindplaatsen vanaf het laat-paleolithicum tot en met de nieuwe tijd. Sporen kunnen worden verwacht vanaf de top van de verwachte podzolbodem, sporen kunnen reiken tot diep in de C-horizont. In (een deel van) het plangebied ligt een DPO leiding.	J.H.F. Leuving en H. Kremer, Bureauonderzoek DPO leiding Best - Glons, knelpunt 58, Achterste Brug te Achterste Brug (Synthebra rapport S160029_21)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
49	4035909100	Valkenswaard	Waalreseweg 128 - Beemdweg	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1230 m2	50 cm	2017	Aeres Milieu	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Het onderzoek maakt duidelijk waarom voor het plangebied een beperkte middelhoge en lage verwachting geldt en dat derhalve geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk is voorafgaand aan de toekomstige sloop en woningbouw.	drs. M.A.K. Vroomans, Archeologisch bureau- en verkennend veldonderzoek door middel van boringen Waalreseweg 128/Beemdweg 1 te Valkenswaard (AM17029)
50	4041002100	Valkenswaard	Brabantierrein	hoge en lage archeologische verwachting	Bureauonderzoek	4,5 ha	nvt	2017	Aeres Milieu	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nvt	De nieuw te verstoren delen ten behoeve van de nieuwbouw binnen het plangebied zijn erg gering. Dit gegeven in combinatie met de grotendeels diepgaande verstoringen en de egalisatiewerkzaamheden en de geringe verwachting, wordt het niet meer aannemelijk geacht dat er nog archeologische resten aanwezig zullen zijn.	drs. D. Hagens, Archeologisch Bureauonderzoek Brabantierrein Valkenswaard (AM17119)
51	4702222100	Valkenswaard	Dr. Schaepmanstraat	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	4895 m2	100 cm	2019	Antea	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Nee	Ja	Antea concludeert dat er bij het archeologisch onderzoek een archeologische vindplaats bestaande uit een oude(re) weg is aangetroffen, maar dat deze door het ontbreken van vondsmateriaal en de beperkte conservering van de sporen niet behoudenswaardig is	Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven Dr. Schaepmanstraat te Valkenswaard (Anrea Group Archeologie 2019/110), auteurs H. Koopmanscha & V. van Looveren d.d. 4-7-2019
51	4548178100	Valkenswaard	Dr. Schaepmanstraat	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	4895 m2	100 cm	2017	Antea	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Op basis van de resultaten van het veldonderzoek blijft de brede archeologische verwachting voor het plangebied bestaan. Het valt niet uit te sluiten dat onder het esdek nog archeologische sporen aanwezig zijn.	J.E. Colijn en G. Sophie, Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen Dr. Schaepmanstraat te Valkenswaard (Antea Group Archeologie-rapport 2017/83)
52	4655446100	Valkenswaard	Kromstraat 75-77	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	6000 m2	40 cm	2018	Transect	Deels vrijgeven en deels behoud (opgraven)	Conform selectieadvies	Nee	Ja	het westelijke deel van het plangebied bevat een behoudenswaardige archeologische vindplaats van een erf met huisplaats uit de Nieuwe tijd. De rest van het plangebied was aanmerkelijk armer aan sporen; deze sporen dateren uit de Nieuwe tijd en de recente periode.	Valkenswaard, Kromstraat 75-77. Gemeente Valkenswaard (NB). Een archeologisch inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-P), auteur M. v.d. Berg (Transect), 24-1-2018
52	4550486100	Valkenswaard	Kromstraat 75-77	hoge archeologische verwachting	Bureauonderzoek	6810 m2	nvt	2017	Bureau voor Archeologie	Archeologische begeleiding	Proefsleuven	Nee	Nvt	In het hele plangebied kunnen archeologische resten voorkomen van bewoning vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd.	A. de Boer, Kromstraat 75-77, Valkenswaard, gemeente Valkenswaard: een bureauonderzoek (Bureau voor Archeologie rapport 500)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
53	4569246100	Valkenswaard	Meelbergsven	hoge en lage archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	3,71 ha	10 cm	2017	RAAP	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nvt	Het beeld dat uit het booronderzoek naar voren komt is dat het natuurlijke reliëf bij de ontginning van het plangebied in de 20e eeuw (bouwland, en later ook hindernissenparcours voor paarden) is geëgaliseerd. Hierbij is het natuurlijke reliëf vlak gemaakt, zoals ook op het AHN te zien is.	E.J.N. Rondags, Plangebied Landgoed Meelbergsven-II te Valkenswaard; een archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek (RAAP-notitie 6115)
54	4574657100	Valkenswaard	Kreijenbeek	Hoge, lage en geen archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	22,38 ha	30 cm	2017	RAAP	Deels archeologische begeleiding	Vrijgeven	Ja	Nvt	Ter hoogte van de meeste geplande ingrepen is er vanwege de verstoorde bodem geen archeologisch vervolgonderzoek nodig. Echter, in de zones met podzolen wordt aangeraden om bij bodemingrepen dieper dan 50 cm een vervolgonderzoek in de vorm van een archeologische begeleiding tijdens de werkzaamheden uit te laten voeren.	Marc Verhoeven, Plangebied Kreijenbeek te Valkenswaard, gemeente Valkenswaard; een archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek (RAAP-notitie 6163)
55	4545820100	Valkenswaard	Abdijweg 10	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	1,5 ha	50 cm	2017	Transect	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nee	Er zijn slechts twee paalsporen aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. De paalsporen maken geen onderdeel uit van een gebouwstructuur.	A. Pels-Ouweneel, Transect-rapport 1380: Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven. Borkel en Schaft, Abdijweg 10, Gemeente Valkenswaard (NB)
55	4034312100	Valkenswaard	Abdijweg 10	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1,5 ha	50 cm	2017	Transect	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	archeologische verwachting is hoog voor de periode vanaf het Laat-Neolithicum tot en met de Vroege-Middeleeuwen en middelhoog voor de periode Late-Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd	A.A. Kerkhoven, Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, IVO Verkennende Fase. Abdijweg 10, Valkenswaard-Schaft, Gemeente Valkenswaard (NB) (Transect Rapport 1181)
56	4031761100	Dommelen	Lage Heide	hoge archeologische verwachting	Proefsleuven	0,7 ha	30 cm	2017	Vuhbs	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Ja	In de drie zuidelijke sleuven is telkens een greppel aangetroffen die in het westelijke verlengde van de landweer ligt. De begrenzing van de greppel is niet aangetroffen. De structuur zet zich voort in westelijke richting buiten het plangebied.	Miel Schurmans, Een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (fase 6) in het plangebied Valkenswaard Zuid, gemeente Valkenswaard (Zuidnederlandse Archeologische Notities 479)
57	4622057100	Valkenswaard	Lage Heide	hoge, middelhoge, lage en geen archeologische verwachting	Bureauonderzoek	20 ha	nvt	2018	Aeres Milieu	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt		drs. L. van Diepen, Actualisatie bureauonderzoek plangebied de Lage Heide te Valkenswaard (AM17396)

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
58	4635130100	Schaft	Dorpsstraat 81	hoge archeologische verwachting historische kern	Booronderzoek	320 m2	40 cm	2018	Econsultancy	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Ja	Nvt	Uit de verschillen in de bodemprofielen kan worden opgemaakt dat de bodem in de bouwput 1,1 tot 1,5 meter dieper verstoord is dan de bodem hierbuiten. Op basis van de waargenomen bodemverstoringen, veroorzaakt door de sloopwerkzaamheden aan de afgebrande boerderij, kan worden geconcludeerd dat archeologische waarden niet meer in situ worden verwacht.	M. Stiekema, archeologisch booronderzoek Dorpsstraat 81 te Schaft (Econsultancy-rapport 7786.001)
59	4615497100	Valkenswaard	Dommelseweg 7-9	hoge archeologische verwachting historische kern	Bureauonderzoek	575 m2	nvt	2018	Transect	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Aangezien de huidige bebouwing en haar funderingen waarschijnlijk direct op de archeologische waarden rust, is het zeer waarschijnlijk dat tijdens de werkzaamheden van zowel de sloop van de bestaande bebouwing als de realisatie van de voorgenomen nieuwbouw archeologische waarden verstoord zullen gaan worden.	J. Rap, Transect-rapport 1760: Archeologisch Bureauonderzoek. Valkenswaard, Dommelseweg 7-9, Gemeente Valkenswaard (NB)
60	4617732100	Valkenswaard	Ooistraat 10	archeologische waarde	Bureau- en booronderzoek	550 m2	95 cm	2018	Transect	Vrijgeven	Deels vrijgeven	Ja	Nvt	Het geplande te verstoren oppervlak (circa 150 m2 voor de bouw van één nieuwe woning) is beperkt waardoor de kans op een complete huisplattegrond bijvoorbeeld erg klein is.	J. Rap, Transect-rapport 1770: Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase. Valkenswaard, Ooistraat 10 Gemeente Valkenswaard (NB)
61	4646755100	Valkenswaard	Peperstraat 1-5a	archeologische waarde	Bureauonderzoek	700 m2	nvt	2018	Transect	Archeologische begeleiding en proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting voor alle archeologische periodes (Laat-Paleolithicum tot en met de Nieuwe tijd), met een nadruk op de periodes IJzertijd en Vroege Middeleeuwen – Nieuwe tijd.	J.G.E. Melman, Transect-rapport 1915: Archeologisch Bureauonderzoek. Valkenswaard, Peperstraat 1-5a, Gemeente Valkenswaard (NB)
62	4597304100	Valkenswaard	Eurocircuit	hoge en lage archeologische verwachting	Bureauonderzoek	?	?	2018	Transect	Onbekend	??	Nee	?	Rapport niet beschikbaar	??
63	4597401100	Valkenswaard	Mgr. Smetsstraat - N69	hoge, middelhoge en lage archeologische verwachting	Bureauonderzoek	7000 m2	nvt	2018	Transect	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Vanwege de verwachte overschrijding van de voorgestelde onderzoeksgrenzen adviseert Transect een vervolgonderzoek uit te laten voeren in de vorm van een inventariserend veldonderzoek door middel van een verkennend booronderzoek.	Valkenswaard, verbinding N69 – Mgr.Smetsstraat. Gemeente Valkenswaard (B). Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO), auteur F. Verhagen MA (Transect-rapport 1659), 10-04-2018

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Oppervlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur
64	4679009100	Valkenswaard	Eindhovensweg 51	archeologische waarde	Bureau- en booronderzoek	480 m2	55 cm	2019	BAAC	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Het uitgebreide onderzoek maakt duidelijk dat de archeologische verwachting voor het plangebied bijgesteld kan worden naar laag vanwege de verstoorte bodemopbouw en dan met name de verstoring van het onderliggende dekzand.	drs. M.J. van Putten, Valkenswaard. Plangebied Eindhovenseweg 51 (BAAC-rapport V-19.0046)
65	4678094100	Valkenswaard	Markt 58-62	archeologische waarde	Bureau- en booronderzoek	1550 m2	60 cm	2019	BAAC	Proefsleuven	??	Ja	Nvt	Ondanks het feit dat ook hier bodemverstoring is waargenomen kan niet worden uitgesloten dat zich ter plaatse nog (funderings-)resten van deze bebouwing in de ondergrond bevinden. Ook kunnen op het terrein achter de toenmalige bebouwing (westelijke deel plangebied) nog resten gerelateerd aan die bebouwing aanwezig zijn. Hierbij kan worden gedacht aan beerputten of waterputten. Ook kan niet worden uitgesloten dat hier nog resten van oudere voorgangers aanwezig zijn, die bij een toekomstige verstoring van 3 m-mv verstoord zullen raken.	M.J. van Putten, 2019: Valkenswaard Plangebied Markt 58-62. Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) (BAAC Rapport V-19.0045)
66	4677810100	Valkenswaard	diverse wegen Valkenswaard	??	Bureauonderzoek	?	?	2019	Econsultancy	Onbekend	??	Nee	?	Rapport niet beschikbaar	E.M. de Boo van Uijen, Archeologisch bureauonderzoek voor diverse wegen te Valkenswaard (Econsultancy-rapport 9105.001)
67	4676052100	Valkenswaard	Zeelberg 37	hoge archeologische verwachting historische kern	Bureauonderzoek	1500 m2	nvt	2019	Econsultancy	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	De ligging in de historische kern van Valkenswaard in combinatie met historisch kaartmateriaal is de reden waarom aan het gebied een hoge verwachting is toegekend wat de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd betreft.	Archeologisch bureauonderzoek Zeelberg 37 te Valkenswaard [rapport 9232.001 van Econsultancy], auteur: A.H. Schutte, concept d.d. 22-3-2019.
68	4683367100	Valkenswaard	Europalaan	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	1434 m2	85 cm	2019	RAAP	Geen vervolg	Conform selectieadvies	Nee	Nvt	Het advies luidt geen archeologisch vervolgonderzoek uit te laten voeren. De geplande bodemingrepen zullen niet dieper gaan dan 0,7 m onder het huidige maaiveld en bereiken daarmee het archeologische niveau niet.	Plangebied De Vest 76e te Valkenswaard, gemeente Valkenswaard; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek), RAAP-rapport 3857, auteur E.T.A. van Veldhuizen, concept d.d. 10 april 2019
69	4684314100	Valkenswaard	Tongelreep	divers	Bureauonderzoek	4351 ha	nvt	2019	RAAP	Divers	??	Nee	Nvt	Divers	M. Verhoeven & L. Keunen, 2019: Plangebied Tongelreep bij Valkenswaard, gemeenten Waalre, Valkenswaard,

Nr. plan-gebied	Zaak identificatie	Plaats	Toponiem	Archeologische verwachting	Onderzoeks type	Opper-vlakte	Diepte bouwvoor	jaartal uitvoering	Uitvoerder	Selectie advies	Selectie besluit	Vrijgegeven?	Vindplaats (vondsten/sporen) ja/nee?	Toelichting	Literatuur	
															Heeze-Leende; een archeologisch bureauonderzoek en cultuurhistorische quickscan (RAAP Rapport 3823)	
70	4682192100	Valkenswaard	Dijkstraat - Nieuwe Waalreseweg	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	?	?	2019	Transect	Onbekend	??	Ja	?	Rapport niet beschikbaar	??	
71	4697786100	Valkenswaard	Maastrichterweg 92-96	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	9600 m2	25 cm	2019	Transect	Proefsleuven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt		Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, verkennende fase Valkenswaard, Maastrichterweg 92-96, gemeente Valkenswaard (Transect rapport 2163), auteur T. Nales, concept d.d. 8-4-2019	
72	4705714100	Valkenswaard	Mrg. Smetsstraat	hoge archeologische verwachting historische kern	Proefsleuven en opgraving	325 m2	30 cm	2019	Transect	Nvt	Deels vrijgeven	Nee	Ja	Hier is een huisplaats uit de late middeleeuwen - nieuwe tijd gevonden met meerdere sporen, kuilen, een waterput en bijzonder een kelder opgebouwd uit pluggen.	Evaluatierapport Dommelen, Mgr. Smetsstraat 30. Gemeente Valkenswaard (NB). Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven (IVO-P) met doorstart naar een Opgraving (DO), auteur: E. Mol, d.d. 23-8-2019	
73	4723883100	Valkenswaard	Abdijweg 30	hoge archeologische verwachting	Bureau- en booronderzoek	2200 m2	90 cm	2019	Transect	Vrijgeven	Conform selectieadvies	Nee	Nvt		In het hele plangebied is vastgesteld dat sprake is van diepreikende verstoringen (90 tot 150 cm -mv) tot diep in het dekzand.	Valkenswaard, Abdijweg 30, Gemeente Valkenswaard (NB). Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase (Transect rapport 2306), auteurs J. Melman MSc en J. Rap MA, concept d.d. 18-2-2019.
74	4736113100	Valkenswaard	Barentzstraat	hoge archeologische verwachting	Bureauonderzoek	3100 m2	75 cm	2019	Transect	Archeologische begeleiding	Proefsleuven	Nee	Nvt	Gezien de hoge archeologische verwachting voor de perioden Laat-Paleolithicum – Late-Middeleeuwen adviseert Transect om de beoogde sloop van het bestaande gebouw archeologisch te begeleiden in de vorm van een IVO-P in de variant 'archeologische begeleiding'.	Valkenswaard, Barentzstraat 3, gemeente Valkenswaard. Een archeologisch bureauonderzoek, auteur F.A. van der Sande (Transect rapport 2371), 11-9-2019	